

Meerjarenbegroting op kostensoort

Lasten (U)/ Baten (I)	Categorie	Omschrijving categorie	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten (U)	11	Salarissen en sociale lasten	17.685.617	17.336.892	17.326.392	17.326.392
	21	Belastingen	328.311	328.311	328.311	328.311
	32	Duurzame goederen	6.541.903	6.570.066	2.665.406	1.490.236
	341	Sociale uitkeringen in natura	13.846.466	12.901.292	12.901.292	12.901.292
	351	Ingeleend personeel	970.896	900.896	900.896	900.896
	38	Overige goederen en diensten	15.219.499	14.452.330	14.029.863	14.065.929
	411	Sociale uitkeringen in geld	6.109.484	6.144.484	5.908.234	5.829.484
	42	Subsidies	2.402.410	2.402.410	2.402.410	2.402.410
	431	Inkomensoverdrachten - Rijk	181.017	181.017	181.017	181.017
	432	Inkomensoverdrachten - gemeenten	1.960.051	1.974.439	1.988.439	2.003.439
	433	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	6.886.060	6.679.112	6.729.694	6.744.813
	436	Inkomensoverdrachten - overige overheden	362.893	362.893	362.893	362.893
	438	Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	585.653	585.653	585.653	585.653
	448	Kapitaaloverdrachten - overige instellingen en personen	155.000	155.000	155.000	155.000
	449	Kapitaaloverdrachten - onverdeeld	18.700	18.700	18.700	18.700
	51	Rente	331.300	324.450	317.600	310.750
	71	Mutatie reserves	29.979	459.979	29.979	29.979
	72	Mutatie voorzieningen	2.037.100	2.037.100	2.037.100	2.037.100
	73	Afschrijvingen	3.384.031	3.525.781	3.535.963	3.702.538
74	Toegerekende reële en bespaarde rente	-	-	-	-	
75	Overige verrekeningen	-4.578.843	-2.844.659	1.704.055	-1.582.550	
Totaal Lasten			74.457.527	74.496.146	74.108.897	69.794.282
Baten (I)	221	Belastingen op producenten	5.825.023	5.825.023	5.825.023	5.825.023
	222	Belastingen op huishoudens	1.906.003	1.919.638	1.933.273	1.946.895
	31	Grond	2.045.033	3.837.216	4.495.972	20.250
	32	Duurzame goederen	2.150	2.150	2.150	2.150
	33	Pachten	117.027	117.027	117.027	117.027
	342	Eigen bijdragen en verhaal sociale uitkeringen in natura	155.000	155.000	155.000	155.000
	36	Huren	530.439	530.439	530.439	530.439
	37	Leges en andere rechten	5.126.023	5.078.780	5.066.121	5.058.432
	38	Overige goederen en diensten	572.328	572.328	572.328	572.328

Lasten (U)/ Baten (I)	Categorie	Omschrijving categorie	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
	412	Verhaal sociale uitkeringen in geld	131.846	131.846	131.846	131.846
	431	Inkomensoverdrachten - Rijk	56.949.686	57.074.358	52.794.330	53.073.865
	438	Inkomensoverdrachten - overige instellingen en personen	35.000	35.000	35.000	35.000
	444	Kapitaaloverdrachten - provincies	40.000	40.000	40.000	40.000
	448	Kapitaaloverdrachten - overige instellingen en personen	548.829	548.829	548.829	548.829
	51	Rente	76.570	78.801	80.949	83.100
	52	Dividenden en winsten	29.000	29.000	29.000	29.000
	71	Mutatie reserves	854.853	838.777	994.648	980.340
	72	Mutatie voorzieningen	307.697	321.120	256.578	273.948
	74	Toegerekende reële en bespaarde rente	39.758	9.922	-4.780	9.167
Totaal Baten			75.292.265	77.145.254	73.603.733	69.432.639
Saldo			834.738	2.649.108	-505.164	-361.643

Verantwoording 213a onderzoek naar de restant kredieten

Op 28 augustus 2023 is in het auditcommittee een toelichting gegeven van de opzet van het onderzoek naar de (restant) investeringskredieten per 31-12-2022. Omdat het aantal investeringskredieten dat elk jaar wordt doorgeschoven naar het volgende jaar steeds verder toeneemt, hebben wij opdracht gegeven aan de concerncontroller om een 213a onderzoek uit te voeren. Het doorschuiven van investeringskredieten heeft immers een aantal ongewenste effecten:

- We nemen kapitaallasten (afschrijvings- en rentekosten) op in de begroting die niet realistisch zijn. Deze financiële ruimte had de raad ook anders kunnen bestemmen;
- We houden in de organisatie een werkvoorraad in stand die elk jaar stapelt. Dat leidt tot problemen in de capaciteit.
- De liquiditeitsplanning, waarop we de geldbehoefte afstemmen, gaat mank.

Het onderzoek heeft zich gericht op: a) het speelveld, welke investeringen lopen over de toegestane 2 jaartermijn, is er sprake van een goede onderbouwing, welke investeringskredieten kunnen vervallen en als laatste wat zijn de leerpunten om een dergelijke situatie in de toekomst te voorkomen.

Resultaten op hoofdlijnen

In het onderzoek zijn alle investeringskredieten die per 31-12-2022 (jaarstukken) zijn doorgeschoven beoordeeld. Dat zijn er in aantal 67 (na clustering) en in geld € 11,8 miljoen. De oudste kredieten stammen nog uit 2017. Voorbeelden hiervan zijn de Ecologische Verbindingszones, speelvoorzieningen en groenbeheer.

Gebleken is dat de onderbouwing voor het doorschuiven van een investeringskrediet over het algemeen te summier is. Dat geldt niet alleen voor de achterliggende reden van het doorschuiven, maar ook wordt er onvoldoende concreet aangegeven wanneer de uitvoering wel wordt afgerond. Ook wordt over het algemeen niet aangegeven welk bedrag er nog nodig is de activiteiten uit te kunnen voeren.

Om beter zicht te krijgen op de achterliggende redenen, is er een extra stap gezet. Alle 67 kredieten zijn extra grondig bekeken op de redenen. Hieruit kwam het beeld dat het in de meeste gevallen gaat om gebrek aan capaciteit, het wachten op andere disciplines (bijvoorbeeld wegen moet wachten op riolen), het ontbreken van onderliggende beleidskaders (bijvoorbeeld voor het maatschappelijk vastgoed), langere looptijd van het project, bijvoorbeeld door inspraakprocedures, stagnerende voortgang en scopewijzigingen in het project zelf. In vrijwel alle gevallen was er sprake van een combinatie van redenen.

Met dit inzicht in het achterhoofd zijn de individuele investeringskredieten beoordeeld op de vraag: kan het krediet vervallen of moet het worden behouden? De resultaten zijn vastgelegd in een tabel aan het eind van deze bijlage. Om de vraag te kunnen beantwoorden is een normkader opgesteld. Belangrijke criteria hierin: is er besluitvorming dat het krediet alsnog wordt aangewend, zijn er harde planningsaanwezig en zijn de verplichtingen aangegaan (aanbesteding of contract) en hebben we de capaciteit in de organisatie aantoonbaar beschikbaar (afdelingsplanning).

Van de 67 beoordeelde kredieten kunnen er 27 worden behouden, 11 geheel vrijvallen en 5 gedeeltelijk vrijvallen. In verband met het onderzoek naar lease van rollend materieel zijn 10 voorlopig geparkeerd, in afwachting van de resultaten. Van 14 kredieten, vooral in de openbare ruimte, is de afspraak gemaakt de kredieten, na afwikkeling van de lopende verplichtingen in 2023, volledig te laten vrijvallen en vanaf 2024 een nieuwe en realistische planning te maken, waarbij de capaciteit is gewaarborgd en waarbij een actualisatie heeft plaatsgevonden van het investeringsbedrag naar het actuele prijspeil.

In totaal heeft het 213a onderzoek geleid naar een vrijval van kapitaallasten van € 255.100.